

Eettiset periaatteet Satakunnan hyvinvointialueella

Hyväksytty
aluehallituksessa
24.2.2026 § 44.

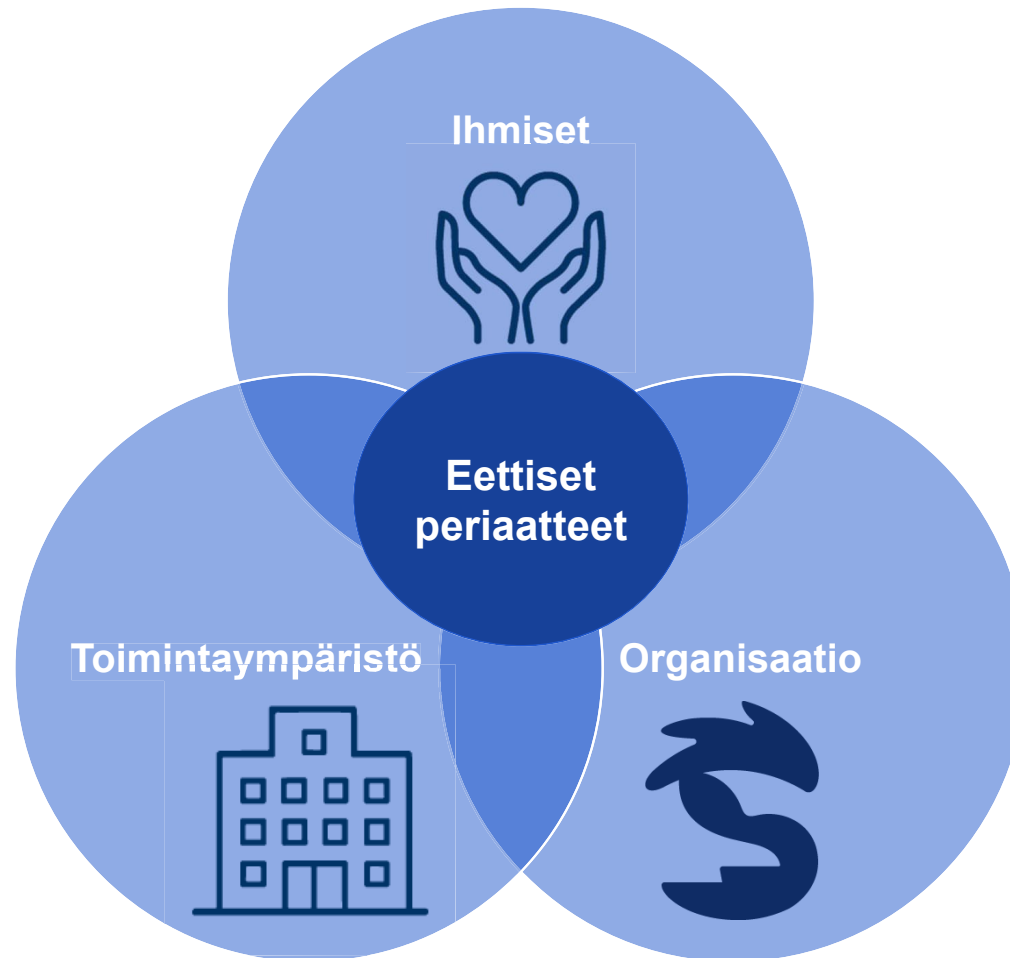
Mitkä ovat eettiset periaatteet ja kelle ne on suunnattu?

- Eettiset periaatteet pitävät sisällään organisaatiomme kannalta tärkeimmät linjaukset siitä, miten kuuluu toimia ja millaisia toimintatapoja tavoittelemme.
- Eettiset periaatteet on suunnattu kaikille Sata-alueella toimiville: niin työntekijöille ja viranhaltijoille, kuin luottamushenkilöillekin. Eettisiä periaatteita noudatetaan myös erilaisissa yhteistyösuhteissa.
- Eettiset periaatteet koskevat kaikkea toimintaa hyvinvointialueella. Hoitotyön, sosiaalityön sekä pelastustoimen ammattieettiset periaatteet kuuluvat eettisten periaatteiden kokonaisuuteen.
- Eettiset periaatteet ovat linjassa strategian kanssa ja ne pohjautuvat hyvinvointialueella voimassa oleviin ohjeisiin ja ohjelmiin.

Eettisten periaatteiden pääteemat

Ihmiset

Satakunnan hyvinvointialueella meille on tärkeää, että kaikkia ihmisiä kohdellaan oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti niin henkilöstön kesken kuin asiakas- ja potilastyössäkin.

Toimintamme perustuu erityisesti seuraaviin periaatteisiin:

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Kohtelemme kaikkia ihmisiä tasapuolisesti riippumatta taustasta, asemasta tai henkilökohtaisista ominaisuuksista.
- Edistämme sukupuolten välistä tasa-arvoa kaikessa toiminnassamme.

Epäasiallisen käytöksen ja syrjinnän ehkäisy

- Emme hyväksy minkäänlaista kiusaamista, sukupuolista, rasistista tai seksuaalista häirintää, syrjintää tai muutakaan epäasiallista käytöstä.

Organisaatiokulttuuri

- Organisaatiokulttuurimme määrittelee, miten kohtaamme toisemme, teemme yhteistyötä ja rakennamme luottamusta.
- Pyrimme luomaan sellaisen organisaatiokulttuurin, jossa jokaisen osaamista ja työpanosta arvostetaan ja jossa jokaisen näkemykset otetaan huomioon.
- Jokainen Sata-alueen toimija osallistuu kulttuurin rakentamiseen omalla toiminnallaan eli arjen valinnoilla, vuorovaikutuksella ja asenteella.

Organisaatio

Organisaatiomme toimii julkisen vallan käyttäjänä vastuullisesti, avoimesti ja asukkaiden luottamuksen arvoisesti.

Toimintamme perustuu seuraaviin periaatteisiin:

Hyvä hallinto ja johtaminen

- Hyvän hallinnon periaatteet ohjaavat toimintaamme. Käytämme julkista valtaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on laissa annettu.
- Tunnistamme roolimme ja vastuamme eri tehtävissä.
- Riskienhallinta ja valvonta ovat osa johtamisjärjestelmäämme.
- Viestintä on kiinteä osa johtamista ja arjen esihenkilötyötä: viestimme asiakaslähtöisesti ja monikanavaisesti.

Korruptionvastaisuus

- Emme hyväksy lainvastaista toimintaa tai väärinkäytöksiä. Henkilökohtainen tai lähipiirin etu ei saa vaikuttaa missään päätöksenteon vaiheessa.
- Arvioimme eturistiriidat ja esteellisyydet aina tapauskohtaisesti.
- Toimimme rehellisesti ja vilpittömästi. Emme pyydä, ota vastaan tai hyväksy lahjoja, etuja tai vieraanvaraisuutta, jotka voivat vaikuttaa toimintaamme.
- Vältämme kaikenlaisia sivutoimia, jotka voivat olla ristiriidassa hyvinvointialueen etujen kanssa.
- Tunnistamme korruptiolle riskialttiit toimintaympäristöt ja kiinnitämme niihin erityistä huomiota.
- Torjumme harmaata taloutta ja korruptiota vahvistamalla osaamista ja tietoisuutta korruption torjunnasta.
- Havaitessamme väärinkäytöksiä, ilmoitamme niistä eteenpäin.

Toimintaympäristö

Edistämme yhteiskunnan hyvinvointia huolehtien palvelujen saatavuudesta ja turvallisuudesta.

Toimintamme perustuu seuraaviin periaatteisiin:

Ympäristö

- Otamme ekologiset näkökohdat huomioon toiminnassamme ja pyrimme ympäristöystävällisiin valintoihin. Käytämme resursseja viisaasti ja kestävästi.

Yhteiskunnallinen vastuu

- Kannamme vastuamme yhteiskunnassa – edistämme terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.
- Toimintamme tukee yhteiskunnan kestävästä kehitystä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Edistämme luottamusta julkiseen toimintaan.
- Kunnioitamme demokraattista päätöksentekoa.
- Seuraamme yhteiskunnallisia muutoksia ja reagoimme niihin vastuullisesti.

Talous ja teknologia

- Käytämme julkisia varoja tehokkaasti turvaten asukkaille tarpeelliset palvelut.
- Tietoturva ja tietosuojat ovat keskeinen osa jokapäiväistä työtämme. Sovellamme tekoälyä ja muita digitaalisia ratkaisuja vastuullisesti ja turvallisesti.
- Käsittelemme tietoa luottamuksellisesti ja lainmukaisesti.
- Käytämme työvälineitä ja ohjelmistoja vain organisaation ohjeistusten mukaisesti niihin tarkoituksiin, joihin ne on suunnattu.

Turvallisuus

- Hyvinvointialueen turvallisuus perustuu ennakointiin ja selkeään vastuunjakoon. Varautuminen on osa jokapäiväistä toimintaamme.

Sidosryhmät ja yhteistyö

- Edistämme avointa vuoropuhelua ja toimimme läpinäkyvästi ja luottamusta rakentavasti kaikissa yhteistyösuhteissa.

Tärkeitä ohjeita Satakunnan hyvinvointialueella

Eettisiin periaatteisiin tutustuessa on hyvä perehtyä myös alla oleviin Satakunnan hyvinvointialueen ohjeisiin ja ohjelmiin, joihin eettiset periaatteet pohjautuvat:

- *Satakunnan hyvinvointialueen tasa-arvo- ja monimuotoisuussuunnitelma vuosille 2025-2026.*
- *Työsuojelun toimintaohjelma* linjaa keskeiset työturvallisuuden, työhyvinvoinnin ja työsuojelun periaatteet ja painopisteet (erityisesti työyhteisöjen hyvinvointi).
- *Toimiva työyhteisö –ohje* sisältää ohjeistuksen koetun epäasiallisen käytöksen tai häirinnän selvittämisestä.
- *Hyvä hallinto ja sisäinen valvonta –ohje* kokoaa hyvään hallintoon, johtamiseen ja valvontaan sekä riskienhallintaan kuuluvia menettelytapoja.
- *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden* tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa hyvinvointialuekonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia Satakunnan hyvinvointialuekonsernin toimielimiä, johtoa ja esihenkilöitä sekä kaikkea hyvinvointialuekonsernin toimintaa.
- *Hankinta- ja sopimusohje* (erityisesti luku 4. esteellisyys ja korruption välttäminen).
- *Edustaminen ja vieraanvaraisuuden osoittaminen ja vastaanottaminen –ohje.*
- *Toimintaohje väärinkäytösten ilmoituskanavan käyttöön ja ilmoittajan suojeluun Satakunnan hyvinvointialueella.*
- *Riskienhallinnan ohje.*
- *Viestinnän ja markkinoinnin periaatteet sekä Mediayhteistyö Sata-alueella.*

Tärkeitä kansallisen tason ohjeita, joihin eettiset periaatteet pohjautuvat

Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2023-2025

- Strategialla on korruptiota ennaltaehkäisevä vaikutus ja sillä vahvistetaan eettisesti hyviä käytänteitä julkisessa hallinnossa ja yrityksissä
- Toimenpiteet: lisätään tietoisuutta korruptiosta ja tuetaan kuntia ja hyvinvointialueita korruptiontorjunnan vahvistamisessa → Eettiset menettelytavat kootaan yhteen asiakirjaan.

Valtiovarainministeriö 2023; Julkisten valvontaviranomaisten roolit, riippumattomuuden turvaavat rakenteet, toimintatavat ja työkalut korruptionvastaisessa toiminnassa

- Tuloksellinen korruptiontorjunnan organisointi edellyttää kokonaisvaltaista toimintamallia, joka perustuu hallinnon oikeusperiaatteiden lisäksi organisaation ylimmän johdon *vahvistamiin eettisiin periaatteisiin*, riippumattomiin rakenteisiin ja toimintatapoihin sekä korruption riskialueiden ja ilmenemismuotojen analysointeihin. Korruptiontorjunnan tulee olla johdettua ja suunnitelmallista sekä jatkuvasti kehitettävää toimintaa.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto

- Yleisohje hyvinvointialueen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.
 - Ympäristöasiat, muut ei-taloudelliset asiat: selonteko korruption ja lahjonnan torjunnasta.
 - Sisäisen valvonnan selonteko: eettiset periaatteet osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa.